

Briselē, 2022. gada 4. maijā
(OR. en)

8685/22

COSI 113
JAIEX 41
CORDROGUE 40
CT 74
COPS 185
CRIMORG 58
IXIM 106
ENFOPOL 228
ENFOCUSTOM 72
JAI 571

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	11413/20
Temats:	Projekts – Ziņojums Eiropas Parlamentam un valstu parlamentiem par Pastāvīgās komitejas operatīvai sadarbībai iekšējās drošības jautājumos darbu laikposmā no 2020. gada jūlija līdz 2021. gada decembrim

Saskaņā ar LESD 71. pantu un 6. panta 2. punktu Padomes Lēmumā 2010/131/ES, ar ko izveido Pastāvīgo komiteju operatīvai sadarbībai iekšējās drošības jautājumos (*COSI*), Padome pastāvīgi informē Eiropas Parlamentu un valstu parlamentus par Pastāvīgās komitejas darbu.

Pielikumā pievienots ziņojums Eiropas Parlamentam un valstu parlamentiem par *COSI* darbu laikposmā no 2020. gada jūlija līdz 2021. gada decembrim.

Delegācijas tiek laipni aicinātas līdz 2022. gada 20. maijam par ziņojuma projektu iesniegt rakstiskus komentārus un redakcionālus ierosinājumus, nosūtot tos uz adresi cosi@consilium.europa.eu.

**Ziņojums Eiropas Parlamentam un valstu parlamentiem par Pastāvīgās komitejas operatīvai
sadarbībai iekšējās drošības jautājumos (*COSI*) darbu laikposmā no 2020. gada jūlija līdz
2021. gada decembrim**

Satura rādītājs

1. KOPSAVILKUMS	4
2. HORIZONTĀLIE JAUTĀJUMI	9
a. ES Drošības savienības stratēģija un iekšējā drošība, kā arī Eiropas policijas partnerība	9
b. Covid-19 pandēmijas sekas	10
c. Tehnoloģiju attīstība un iekšējā drošība	11
3. TERORISMA APKAROŠANA	12
a. ES reakcija, prioritātes un turpmākā virzība	12
b. ES draudu novērtējumi terorisma apkarošanas jomā	13
c. ES rīcības plāns terorisma apkarošanai attiecībā uz Afganistānu	13
4. EMPACT (Eiropas daudzdisciplīnu platforma pret noziedzības draudiem)	15
5. ORGANIZĒTA UN SMAGA STARPTAUTISKĀ NOZIEDZĪBA	17
a. ES Organizētās noziedzības novēršanas stratēģija 2021.–2025. gadam	17
b. Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršana – ietekme uz iekšējo drošību	17
c. ES rīcības plāns cīņai pret migrantu kontrabandu – operatīvie aspekti	18
6. DIGITĀLĀ JOMA	19
a. ES Inovācijas centrs iekšējās drošības jomā	19
b. MI	20
c. Šifrēšana	21
d. Tiesībaizsardzības iestāžu loma kibernetikas jomā	22

7. SAIKNE STARP IEKŠĒJO UN ĀRĒJO DROŠĪBU	23
a) KDAP un TI sadarbība: Stratēģiskais kompass/Civilās KDAP pakts.....	23
8. COSI ATBALSTA GRUPAS LOMA	23
9. SECINĀJUMI.....	24
I PIELIKUMS – SAĪSINĀJUMI.....	25
II PIELIKUMS – EMPACT VISPĀRĪGĀ FAKTU LAPA PAR 2020. GADA ORP	27

Šis ir astotais ziņojums Eiropas Parlamentam un valstu parlamentiem saskaņā ar LESD 71. pantu un Padomes Lēmuma 2010/131/ES, ar ko izveido Pastāvīgo komiteju operatīvai sadarbībai iekšējās drošības jautājumos (*COSI*), 6. panta 2. punktu, kurā paredzēts, ka Padomei ir pastāvīgi jāinformē Eiropas Parlaments un valstu parlamenti par Pastāvīgās komitejas darbu.

Šajā ziņojumā ir izklāstītas *COSI* darbības laikposmā no 2020. gada jūlija līdz 2021. gada decembrim, kad Padomes prezidentvalstis bija Vācija, Portugāle un Slovēnija.

1. KOPSAVILKUMS

Triju prezidentvalstu komandas – Vācijas, Portugāles un Slovēnijas – prezidentūras laikā *COSI* turpināja īstenot savas pilnvaras veicināt, sekmēt un stiprināt operatīvās sadarbības koordināciju starp ES dalībvalstīm iekšējās drošības jomā. Realizējot šīs pilnvaras, *COSI* darbojās kā uzraudzības, padomdevēja un lēmumu pieņemšanas struktūra kopā ar augsta līmeņa pārstāvjiem un ekspertiem no visām ES dalībvalstīm un vajadzības gadījumā kopā ar attiecīgajām TI aģentūrām, radot sinerģijas starp policiju, muitu, robežsardzi un tiesu iestādēm, kā arī citiem attiecīgiem aktoriem.

Laikposmā no 2020. gada jūlija līdz 2021. gada decembrim *COSI* vadīja vairāku **horizontālu tematu** izstrādi un virzību un veicināja konkrētu operatīvu rezultātu sasniegšanu. *COSI* loma būtu jāuzsver jo īpaši saistībā ar diskusijām, kuras ir stratēģiski un horizontāli nozīmīgas iekšējās drošības kopienai, piemēram, tehnoloģiju attīstības ietekme, līdzīgi elementi iekšējās un ārējās drošības jomā un tiesībsardzības iestāžu piekļuve datiem. *COSI* darbojas kā konverģences punkts attiecībā uz tematiem, kas tiek izskatīti citās politikas nozarēs, piemēram, iekšējais tirgus, bet kam ir tieša ietekme uz iekšējo drošību. *COSI* ir svarīga loma stratēģiskā un operatīvā līmeņa saskarē, lai nodrošinātu saskaņotību starp stratēģiskiem ieteikumiem un operatīvo rīcību.

Komiteja sekoja līdzi jaunās **ES Drošības savienības stratēģijas, kā arī iekšējās drošības un Eiropas policijas partnerības** attīstībai un apsprieda to, un tās abas tika uzskatītas par līdzekli, kā izveidot un uzlabot kopīgu pieeju Eiropas Savienības iekšējās drošības videi, un šajā sakarā komiteja sagatavoja Padomes secinājumu projektu. Tas ir jāpanāk, cita starpā ar ciešāku pārrobežu sadarbību, informācijas apmaiņu un labāku kopīgu operatīvo rīcību, kas balstīta uz izlūkdatiem. Šo diskusiju pamatā bija iepriekšējo triju prezidentvalstu komandas (Rumānija, Somija, Horvātija) *COSI* uzsāktais darbs pie iekšējās drošības turpmākās virzības. Visās šajās debatēs spēcīgi galvenie temati bija gan stratēģijas, gan rīcības nepārtrauktība, kā arī esošo pasākumu konsekventa īstenošana un nepieciešamība pēc saskaņotas un īstenojamas starpiestāžu programmas, par kuru panākta kopīga vienošanās.

Kopš Covid-19 pandēmijas uzliesmojuma *COSI* ir cieši sekojusi līdzi tam, kāda pandēmijai ir bijusi ietekme uz iekšējo drošību. Diskusijas Vācijas prezidentūras laikā koncentrējās uz to, lai tiesībsardzības iestādēm sniegtu piemērotus instrumentus un norādes saistībā ar to, kā nodrošināt **drošu saziņas kanālu** izmantošanu. Mērķis bija garantēt aktoriem drošu un aizsargātu koordinācijas veidu laikposmā, kad sanāksmes klātienē nebija iespējamās. Diskusijā arī tika uzsvērtā tiesībsardzības iestāžu būtiskā loma kibernetizācijas apkarošanā.

Portugāles prezidentūras sākums sakrita ar vispārējās Covid-19 vakcinācijas kampaņas sākumu Eiropas Savienībā. Šajā sakarā komiteja atbalsta grupas sastāvā apsprieda piemērotu, uz izlūkdatiem balstītu reakciju un gatavību **krāpnieciskām darbībām, kas saistītas ar Covid-19 vakeīnām**.

Turklāt Slovēnijas prezidentūras laikā *COSI* atbalstīja koordinētas Eiropas pieejas izveidi, kuras mērķis ir **novērst noziedznieku iefiltrēšanos saistībā ar Covid-19 atveseļošanas fondiem**.

Tehnoloģiju attīstība mūsu sabiedrībai ienes būtiskas pārmaiņas visās nozarēs. Tāpat tas attiecas uz krimināltiesību sistēmām un tiesībsardzību. Tāpēc izaicinājumi, ar ko iekšējā drošība saskaras pasaulē, kurā pakāpeniski ir arvien vairāk tehnoloģiski un digitāli radītu iespēju, *COSI* darba kārtībā ir transversāls temats. Šajā sakarā ir īpaši svarīgi, ka tieslietu un iekšlietu kopienas var sniegt ieguldījumu notiekošajās debatēs, lai tādējādi varētu tikt ņemtas vērā visas būtiskās sabiedrības intereses.

Attiecīgās informācijas saglabāšana un piekļuve tai, tās analīze un atbilstīgi tai veikta rīcība saskaņā ar likumīgi noteiktām pilnvarām ir daļa no tiesībsardzības darba pamatelementiem. Tas ir būtiski, lai nodrošinātu krimināltiesību sistēmu un tiesībsardzības iestāžu spēju piekļūt datiem digitālā vidē, kā tās to jau dara bezsaistē, tostarp šifrētiem saziņas datiem un elektroniskiem pierādījumiem. Situāciju vēl vairāk pasliktina tehnoloģiskās attīstības neierobežota izmantošana kriminālajā pasaulē. *COSI* ir uzsvērusi, ka vispārējās digitālās politikas attīstībai ir jāsniedz labums arī TI nozarei un vienlaikus jāpievēršas saistītajiem riskiem un līdz minimumam tos jāsamazina. Tam savukārt ir nepieciešama augsta līmeņa koordinācija daudzās tādās politikas jomās kā iekšējais tirgus, telesakari, šifrēšana un datu aizsardzība.

Ar tehnoloģiju attīstību saistītie jautājumi, piemēram, kibernetika, kibernetika un mākslīgais intelekts, ir kļuvuši arvien nozīmīgāki, tostarp Covid-19 pandēmijas uzliesmojuma dēļ, jo noziedzīgas darbības ir vēl vairāk pārcēlušās uz tiešsaistes pasauli.

COSI atzinīgi novērtēja to, ka ir izveidots **ES Inovācijas centrs iekšējās drošības jomā** kā kopīga starpnozaru un daudzāģentūru inovācijas platforma, lai atbalstītu pētniecību un inovāciju nolūkā uzlabot un stiprināt Savienības iekšējo drošību. Centra uzdevums ir darboties kā platformai, kas atbalsta dalībvalstu tiesībaizsardzības iestādes inovatīvu risinājumu apzināšanā un īstenošanā saistībā ar nākotnes izaicinājumiem, šajā nolūkā izmantojot īpaši pielāgotus un ar pamattiesībām saderīgus rīkus.

Diskusijas par **mākslīgo intelektu (MI)** bija raksturīgas visai triju prezidentvalstu komandas prezidentūrai, jo komiteja galveno uzmanību pievērta gan tiesībaizsardzības iestāžu iespējām, kas izriet no MI sistēmu izmantošanas, gan sekām, ko rada ar tiesībaizsardzību saistītu rīku klasificēšana par augsta riska MI lietojumiem un konkrētu izmantošanas veidu (sejas atpazīšana sabiedriskās vietās tiesībaizsardzības nolūkos) aizliegšana. *COSI* uzsvēra, ka TI kopienu viedoklis ir jāuzklausā sarunās par MI aktu, kuras notiek attiecīgajā darba grupā (telesakari), un to, cik svarīgi ir iekšējās drošības apsvērumus integrēt vispārējā tiesiskajā regulējumā.

COSI arī debatēja par izaicinājumiem un iespējām, ko tiesībaizsardzības iestādēm rada **šifrēšanas** izmantošana. Nepieciešamība rast līdzsvaru starp tiesībām uz privātumu un drošu saziņu tiešsaistē un nepieciešamību kompetentajām iestādēm likumīgi piekļūt datiem kriminālizmeklēšanas nolūkā patiešām bija komitejas diskusiju centrā šo trīs prezidentūru laikā.

COSI sniedza ieguldījumu darbā pie rezolūcijas par šifrēšanu, kuru Padome pieņēma 2020. gada decembrī. Papildus nepieciešamībai panākt pareizo līdzsvaru starp privātumu tiešsaistē un tiesībaizsardzības vajadzībām būtu arī jāuzsver, ka nav nekādu iepriekš noteiktu risinājumu un, lai to panāktu, nevar izmantot nekādas tehnoloģiskas "saīšnes". Tā vietā ir vajadzīgs proaktīvs dialogs ar industriju, iesaistot arī pētniekus un akadēmiskās aprindas, lai apzinātu, izstrādātu un novērtētu risinājumus, kas ir juridiski ilgtspējīgi, tehniski īstenojami un var palīdzēt panākt šo būtisko līdzsvaru. Pēc *COSI* pieprasījuma ES inovācijas centrs ir aktīvi iesaistīts šā darba atbalstīšanā.

Komiteja arī izcēla tiesībaizsardzības iestāžu svarīgo lomu **kiberdrošības jomā** un cīņā pret kibernoiedzību, uzsverot nepieciešamību apvienot abus darba virzienus, lai izveidotu integrētu un koordinētu pieeju attiecīgo apdraudējumu novēršanai.

Terorisma apkarošana joprojām bija pastāvīga prioritāte *COSI* darba kārtībā. Papildus draudu novērtējumiem terorisma apkarošanas jomā īpaša uzmanība tika pievērsta norisēm saistībā ar **ārvalstu kaujiniekiem teroristiem**, tostarp personām, kas atgriežas, **teroristisku saturu tiešsaistē** un **personām, kuras uzskata par tādām, kas rada terorisma vai vardarbīga ekstrēmisma draudus, – "Gefährder"**. Attiecībā uz pēdējo dalībvalstis izstrādāja kopīgu izpratni un kopējus indikatīvus kritērijus informācijas par šādām personām izskatīšanai. *COSI* apstiprināja procesu, kā informāciju par aizdomās turētiem ārvalstu kaujiniekiem teroristiem, kura saņemta no uzticamām trešām valstīm, ievadīt Šengenas Informācijas sistēmā (*SIS*), un tas ļautu labāk izprast esošās iespējas saskaņā ar ES un valstu tiesību aktiem. Slovēnijas prezidentūras laikā uzmanības centrā bija Rietumbalkāni, prezidentvalstij kopā ar *COTER* pievēršoties jautājumiem, kas saistīti ar saikni starp iekšējo un ārējo drošību. Pēc tam, kad *Taliban* bija pārņēmis varu, *COSI* izvērtēja situāciju Afganistānā un 2021. gada septembrī atzinīgi novērtēja **rīcības plānu terorisma apkarošanai attiecībā uz Afganistānu**, kura mērķis ir stāties pretī kumulatīvajai ietekmei, kāda situācijai Afganistānā var būt uz Savienības iekšējo drošību.

COSI joprojām bija centrālā loma ***EMPACT* (Eiropas daudzdisciplīnu platforma pret noziedzības draudiem)** vadīšanā, kas pēc Padomes 2021. gada marta lēmuma kļuva par pastāvīgu instrumentu cīņai pret smagu un organizētu starptautisko noziedzību. Kā izklāstīts *EMPACT* darba uzdevumos, *COSI* ar savas atbalsta grupas palīdzību turpināja izvērtēt operatīvo rīcības plānu īstenošanu, uzraugot dalībvalstu, kā arī citu attiecīgu aktoru līdzdalību, lai nodrošinātu darbību efektīvu īstenošanu.

Pārskata periodā komiteja izvērtēja rezultātus **neatkarīgai izvērtēšanai**, kura tika veikta par *EMPACT* 2018.–2021. gada ciklu un kurā atzīmēts šā instrumenta būtiskums, efektivitāte, lietderība un saskaņotība.

COSI strādāja pie tā, lai noteiktu jaunās **ES prioritātes noziedzības apkarošanas jomā nākamajam *EMPACT* 2022.–2025. gada ciklam**, pamatojoties uz 2021. gada ES smagas un organizētas noziedzības draudu novērtējumu. Šīs prioritātes noziedzības apkarošanas jomā Padome pieņēma 2021. gada maijā.

Uzsvars tika likts uz nepieciešamību uzlabot *EMPACT* pamanāmību, lai izceltu stabilos operatīvos rezultātus, kas gūti cīņā pret organizētu un smagu starptautisko noziedzību. Ņemot to vērā, tika izstrādāta ***EMPACT* kopīgā komunikācijas stratēģija** un izveidots *EMPACT* komunikatoru tīkls, lai ilgtermiņā uzlabotu *EMPACT* pamanāmību.

COSI atzinīgi novērtēja Komisijas paziņojumu par **ES Organizētās noziedzības novēršanas stratēģiju 2021.–2025. gadam** kā līdzekli tiesībaizsardzības un tiesu iestāžu sadarbības veicināšanai.

Pēc diskusijām, kas sākās iepriekšējo triju prezidentvalstu komandas prezidentūras laikā, Vācijas, Portugāles un Slovēnijas trīs prezidentvalstu komanda strādāja pie tā, lai uzlabotu finanšu izmeklēšanas Eiropas Savienībā. *COSI* pauda atbalstu jaunajam tiesību aktu kopumam par **nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu un terorisma finansēšanas apkarošanu**, kam ir būtiska ietekme uz tieslietu un iekšlietu kopienā.

Tā kā izrādījās, ka migrantu kontrabandas tīkli, saskaroties ar Covid-19 pandēmiju un mainīgajām tiesībaizsardzības darbībām, ir noturīgi, komiteja mudināja uzlabot ES ārējo robežu aizsardzību un sāka diskusiju par nesen ierosināto **rīcības plānu cīņai pret migrantu kontrabandu (2021–2025)**, atzinīgi novērtējot koordinētu pieeju starp Eiropas un valstu iestādēm, kā arī attiecīgo ES TI aģentūru iesaisti.

Pēc Civilās KDAP pakta pieņemšanas turpinājās centieni saistībā ar sadarbību un sinerģiju un papildināmības stiprināšanu starp civilām KDAP struktūrām un TI aktoriem. **Saiknes starp iekšējo un ārējo drošību** ietvaros *COSI* un Politikas un drošības komiteja (PDK) galveno uzmanību pievērta saskaņotas ES rīcības izstrādei un krīžu civilas pārvarēšanas stiprināšanai, pievēršoties ES un dalībvalstu iekšējās/ārējās drošības prioritātēm, tostarp, pabeidzot Civilā pakta minikonceptijas, kuras aptver šādas sadarbības potenciālu vairākās noziedzības jomās un efektīvi tās integrē misiju plānošanā. Turklāt *COSI* apsprieda Stratēģiskā kompasa izveidi, kuru bija plānots drīz pieņemt.

2. HORIZONTĀLIE JAUTĀJUMI

a. ES Drošības savienības stratēģija un iekšējā drošība, kā arī Eiropas policijas partnerība

COSI apsprieda jauno **ES Drošības savienības stratēģiju** ¹, kuru izstrādājusi Komisija un kuras mērķis ir iekšējo drošību Savienībā apsvērt un risināt kā pilnīgu ekosistēmu. Stratēģiju papildināja konkrēti rīcības plāni attiecībā uz narkomāniju ², šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību ³ un cīņu pret seksuālu vardarbību pret bērniem ⁴. *COSI* 2020. gada septembrī pauda plašu vienprātību par šo tiesību aktu kopumu, uzsverot arvien lielāko nozīmi, kāda ir jautājumiem, kas saistīti ar inovāciju un revolucionārām tehnoloģijām, saikni starp iekšējo un ārējo drošību, tiesībsardzības iestāžu vajadzību likumīgi piekļūt informācijai un sadarbību.

COSI sagatavoja projektu Padomes secinājumiem par **iekšējo drošību un Eiropas policijas partnerību** ⁵. Delegācijas atzinīgi novērtēja triju prezidentvalstu komandas (DE-PT-SI) programmu un koordināciju attiecībā uz jaunām iniciatīvām iekšējās drošības uzlabošanai un saistībā ar jauno ES Drošības savienības stratēģiju. Secinājumos ir izklāstīti starpposma mērķrādītāji efektīvas Eiropas partnerības iekšējās drošības jomā izveidei laikposmam no 2020. līdz 2025. gadam, kā arī norādīta turpmākā virzība tādos jautājumos kā Eiropas sadarbības stiprināšana tiesībsardzības jomā, tas, cik svarīgi ir tiesībsardzības iestādēm dot iespēju izmantot jaunās tehnoloģijas, vajadzība efektīvi pievērsties globāliem izaicinājumiem (t. i., transnacionālai organizētajai noziedzībai, terorisma novēršanai un apkarošanai) un starptautiskās sadarbības uzlabošana drošības jomā, kā arī pārrobežu sadarbības tiesībsardzības jomā uzlabošana.

¹ 10010/20.

² 9945/20 ADD 1.

³ 10035/20 ADD 1.

⁴ 9977/20.

⁵ 12862/20.

b. Covid-19 pandēmijas sekas

Kopš 2020. gada pavasara *COSI* savas darba kārtības centrā ir izvirzījusi **Covid-19 pandēmiju** un tās ietekmi uz iekšējo drošību.

Covid-19 pandēmija ir radījusi pārmaiņas smagas un organizētas noziedzības jomā, kā arī ietekmējusi tiesībsardzības iestāžu darbības. Vācijas prezidentūras vadībā *COSI* jo īpaši apsprieda to, kā tiesībsardzības iestādes izmanto **drošus saziņas kanālus** ⁶⁷, jo tas ir svarīgs veids, kā nodrošināt ciešu sadarbību, lai uzturētu ES iekšējo drošību un pārvarētu dažus ierobežojumus attiecībā uz klātienē operatīvām sanāksmēm. *COSI* atbalstīja ES mēroga drošas saziņas risinājuma izstrādi, kurā Eiropalam ir koordinatora loma, un atzinīgi novērtēja, ka ir izstrādāts ceļvedis par drošas saziņas paplašināšanu ES tiesībsardzības vajadzībām īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā.

Pandēmija ir veicinājusi noziedzīgas un krāpnieciskas darbības saistībā ar medicīnas precēm un pakalpojumiem. Portugāles prezidentūras laikā 2021. gada martā *COSI* atbalsta grupa pievērsās jautājumam par **krāpšanu Covid-19 vakcīnu jomā** ⁸. Sanāksme liecināja par to, ka krāpšanas vakcīnu jomā, pret valdības amatpersonām vērstu krāpšanas mēģinājumu, viltotu vakcīnu vai viltotu sertifikātu pārdošanas tumšajā tīmeklī vai īstu vakcīnu zādzības/laupīšanas gadījumu ir bijis maz. Lai gan tas netiek uzskatīts par lielu apdraudējumu, komiteja uzsvēra, ka ir cieši jāuzrauga notikumu attīstība, jāuzlabo izlūkošanas aina, izmantojot efektīvu informācijas apmaiņu starp dalībvalstu tiesībsardzības iestādēm un ar ES iestādēm, struktūrām un aģentūrām, lai vajadzības gadījumā uzlabotu gatavību tūlītējai operatīvai reaģēšanai.

⁶ 10315/20.

⁷ 12860/1/20 REV 1.

⁸ 7236/21.

COSI prioritārā kārtā pievērsās tam, lai novērstu noziedzības iefiltrēšanos saistībā ar Covid atveseļošanas fondiem⁹. Komiteja izvērtēja 2021. gada septembrī notikušajā "Next Generation EU – Tiesībaizsardzības foruma" pirmajā sanāksmē izdarītos secinājumus, novēršanu uzsverot kā instrumentu, ar ko nodrošina, ka līdzekļi sasniedz savu galamērķi un tiek īstenoti to mērķi. Gatavojoties Padomes debatēm par šo jautājumu, **COSI** atbalstīja koordinētas pieejas izveidi attiecībā uz krāpšanas apkarošanu un novēršanu saistībā ar atveseļošanas fondiem, uzsverot, cik svarīga ir TI aģentūru sadarbība un efektīva informācijas apmaiņa starp visiem attiecīgajiem aktoriem.

c. Tehnoloģiju attīstība un iekšējā drošība

Tehnoloģiju attīstība un digitalizācija ienes būtiskas pārmaiņas visās nozarēs. Tāpat tas attiecas uz krimināltiesību sistēmām un tiesībaizsardzību. TI kopienai ir jāspēj saprast un virzīt debates par visiem aktuālajiem jautājumiem, tostarp par tiesību aktu priekšlikumiem, kuriem būs tieša ietekme uz nozari, bet kuri tiek izskatīti citās nozarēs, piemēram, Mākslīgā intelekta akts un priekšlikums Digitālo pakalpojumu aktam. To veicināja viedokļu apmaiņas TI padomē un attiecīgajos TI darba forumos. Valstu līmeņa koordinācijas procesiem ir būtiska nozīme, un tiem būtu jānodrošina, ka iekšējās drošības nozares apsvērumi tiek pienācīgi novirzīti darba sagatavošanas struktūrām, kas vada sarunas.

⁹ 13679/21.

3. TERORISMA APKAROŠANA

Lai gan 2020. un 2021. gadā teroristu uzbrukumu skaits un ietekme samazinājās, tomēr terorisma apkarošana *COSI* darba kārtībā joprojām bija nozīmīga prioritāte, un, lai vērstos pret šo apdraudējumu ES drošībai, ir vajadzīga daudzdisciplīnu pieeja. Īpaša uzmanība tika pievērsta pašreizējai Afganistānas krīzei un tās ietekmei uz ES iekšējo drošību.

a. ES reakcija, prioritātes un turpmākā virzība

Triju prezidentvalstu komandas prezidentūras laikā *COSI* turpināja piešķirt prioritāti terorisma apkarošanai, turpinot iepriekšējo prezidentūru laikā sākto darbu, lai sniegtu stratēģisku ievirzi attiecībā uz operatīvo sadarbību terorisma novēršanas un apkarošanas jomā ES līmenī.

COSI arī apstiprināja **procesu, kā izvērtē un, iespējams, ievada Šengenas Informācijas sistēmā (SIS) ¹⁰ no trešām valstīm saņemto informāciju par aizdomās turētiem ārvalstu kaujiniekiem teroristiem**, tādējādi dodot iespēju prezidentvalstij un dalībvalstīm izmantot Eiropola tehnisko atbalstu. Šis brīvprātīgais process pirmo reizi tika uzsākts 2021. gada otrajā pusē, un tā rezultātā *SIS* ir iekļauti vairāki ārvalstu kaujinieki teroristi. Šo procesu ir paredzēts pārskatīt 2022. gada otrajā pusē. Pamatojoties uz Terorisma jautājumu darba grupā veikto darbu, komiteja apstiprināja ierosināto turpmāko rīcību sadarbības uzlabošanai tiesībaizsardzības jomā attiecībā uz **personām, kuras uzskata par tādām, kas rada terorisma vai vardarbīga ekstrēmisma draudus, – "Gefährder"** ¹¹, lai veicinātu koordinētu rīcību un efektīvu informācijas apmaiņu Eiropas līmenī.

¹⁰ 13037/20.

¹¹ 13035/20.

b. ES draudu novērtējumi terorisma apkarošanas jomā

Saskaņā ar iedibināto procedūru ¹² *COSI* reizi pusgadā apstiprināja ieteikumus par **ES draudu novērtējumu** terorisma apkarošanas jomā ¹³¹⁴¹⁵. Visos trijos draudu novērtējumos ir ieteikts pievērsties vardarbīgam ekstrēmismam un terorismam visos to veidos, ņemot vērā pieaugošo polarizāciju sabiedrībā, ko saasinājusi Covid-19 pandēmija.

Terorisma apkarošanas koordinators draudu novērtējumos tika ziņots par to, ka pieaug apdraudējums, ko rada vardarbīgs **labējais ekstrēmisms** (*VRWE*). Apdraudējums, ko rada **vardarbīgs kreisais un anarhistu ekstrēmisms** (*VLWAE*), joprojām tiek uzskatīts par nelielu, taču pieaugošu. Gan *VRWE*, gan *VLWAE*, šķiet, attīstās saistībā ar Covid-19 pandēmijas attīstību un tās sociālekonomiskajām sekām un reaģējot uz valdību noteikumiem pandēmijas ierobežošanai.

c. ES rīcības plāns terorisma apkarošanai attiecībā uz Afganistānu

Pēc tam, kad *Taliban* Afganistānā bija pārņēmis varu, prezidentvalsts Slovēnija 2021. gada 31. augustā rīkoja ES dalībvalstu iekšlietu ministru Padomes ārkārtas sanākumi, lai apspriestu notikumus valstī un iespējamo ietekmi uz starptautisko aizsardzību, migrāciju un drošību. Attiecībā uz izaicinājumiem, ko rada Afganistānas krīze, ir vajadzīga pastiprināta koordinācija starp iekšējo un ārējo drošību.

¹² 13414/1/17 REV 1.

¹³ 12866/20.

¹⁴ 8372/21.

¹⁵ 13682/21.

COSI un PDK 2021. gada septembra sanāksmē delegācijas pieņēma zināšanai ES īpašā sūtņa Afganistānā sniegto informāciju par kritisko humanitāro un ekonomisko situāciju valstī. Tajā pašā sanāksmē ES terorisma apkarošanas koordinators iepazīstināja ar **rīcības plānu terorisma apkarošanai attiecībā uz Afganistānu** ¹⁶, kas izstrādāts koordinācijā ar Komisijas dienestiem, EĀDD, prezidentvalsti Slovēniju un attiecīgajām ES TI aģentūrām. Rīcības plānā ir izklāstīti 23 ieteikumi rīcībai, kuri sadalīti četrās jomās: 1) drošības pārbaudes – novērst iefiltrēšanos; 2) stratēģiskā izlūkdatu vākšana/prognozēšana: novērst to, ka Afganistāna kļūst par drošu patvērumu teroristu grupējumiem; 3) uzraudzīt un veikt pretpasākumus propagandai un mobilizācijai; 4) cīnīties pret organizēto noziedzību kā teroristu finansējuma avotu. *COSI* un PDK rīcības plānu atzinīgi novērtēja kā visaptverošu pamatu turpmākai rīcībai, delegācijām uzsverot, cik svarīgi ir sadarboties ar starptautiskiem aktoriem, reģiona valstīm un ES TI aģentūrām, lai uzlabotu izlūkošanas un drošības scenārijus.

Kā vienu no rīcības plāna pīlāriem *COSI* delegācijas apstiprināja protokolu, ar ko nosaka **procedūru pastiprinātām drošības pārbaudēm personām, kuras šķērso vai ir šķērsojušas ES ārējās robežas pēc notikumiem Afganistānā** ¹⁷.

¹⁶ 12315/21.

¹⁷ 13683/21.

4. **EMPACT (Eiropas daudzdisciplīnu platforma pret noziedzības draudiem)**

Eiropas daudzdisciplīnu platforma pret noziedzības draudiem (EMPACT) vēršas pret visbūtiskākajiem apdraudējumiem, kurus rada organizēta un smaga starptautiskā noziedzība, kas skar ES. *EMPACT* pastiprina izlūkošanu, stratēģisko un operatīvo sadarbību starp valstu iestādēm, ES iestādēm un struktūrām un starptautiskajiem partneriem. *EMPACT* darbojas četru gadu ciklos, kuros galvenā uzmanība pievērsta kopīgām ES prioritātēm noziedzības apkarošanas jomā.

EMPACT ir trīs galvenās iezīmes. Tā ir **balstīta uz izlūkdatiem**, un savāktie dati tiek analizēti, lai labāk novērtētu ar noziedzību saistītus apdraudējumus, un tas ļauj lēmumu pieņēmējiem labāk piešķirt resursus un izstrādāt mērķorientētas noziedzības apkarošanas stratēģijas un operācijas. *EMPACT* ir **dauzdisciplīnu** instruments, kurā iesaistīta ne tikai policija, bet arī muita, robežsargi un attiecīgā gadījumā citas iestādes, tostarp, piemēram, privātais sektors, kam var būt liela nozīme cīņā pret konkrētiem noziegumiem (piemēram, kibernetiskā noziedzība). Trešā iezīme ir tas, ka *EMPACT* tiek īstenota, izmantojot **integrālu pieeju**. *EMPACT* ietver gan operatīvas, gan stratēģiskas darbības, un tā ne tikai koncentrējas uz represīviem pasākumiem, bet arī īsteno preventīvu pieeju. Kopumā tā lielā mērā ir proaktīva pieeja noziedzības apkarošanai, un šī metode ļauj *EMPACT* – ar *COSI* palīdzību un stratēģiskajām norādēm un *COSI* atbalsta grupas tehniskajām norādēm – stratēģiskos mērķus pārvērst konkrētās operatīvās darbībās. Laikposms no 2020. gada jūlija līdz 2021. gada decembrim *EMPACT* bija ļoti svarīgs laikposms, kurā, neraugoties uz Covid-19 radītajiem izaicinājumiem, sekoja daudz uzlabojumu, kas tika panākti ar triju prezidentvalstu komandas intensīvu darbu.

Tuvojoties katra *EMPACT* cikla beigām, **neatkarīga izvērtēšana** kalpo par ieguldījumu nākamajā ciklā, un rezultāti tiek izplatīti *COSI* delegātiem. 2020. gada oktobrī neatkarīgajā izvērtēšanā par 2018.–2021. gadu ¹⁸ tika norādīts, ka ***EMPACT* ir relevanta, efektīva, lietderīga un saskaņota un ka tā apliecina ES pievienoto vērtību**. Tomēr izvērtēšanas pētījumā ir sniegts **21 ieteikums**, kas saistīts ar dažām konstatētajām problēmām. Pēc padziļinātām diskusijām *COSI* atbalsta grupā Vācijas prezidentūra izstrādāja ceļvedi, kurā izklāstīta turpmākā virzība, norādīti galvenie aktori un ierosināts grafiks ieteikumu īstenošanai ¹⁹.

¹⁸ 11992/20 + ADD 1.

¹⁹ 13686/2/20 REV 2.

Portugāles prezidentūras galvenais mērķis attiecībā uz *EMPACT* bija sagatavoties ***EMPACT 2022.–2025. gada ciklam***. Tas ietvēra projekta izstrādi **Padomes secinājumiem par ES politikas cikla organizētas un smagas starptautiskas noziedzības jomā pastāvīgu turpināšanu:**

EMPACT 2022+²⁰, kurus TI padome pieņēma 2021. gada martā. Galvenās izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ciklu ietvēra *EMPACT* kā **pastāvīga**, svarīga instrumenta izveidi.

COSI pieņēma zināšanai Eiropola sagatavoto **2021. gada ES smagas un organizētas noziedzības draudu novērtējumu (ES *SOCTA*)**²¹, kurā izklāstītas pašreizējās un gaidāmās norises smagas un organizētas noziedzības jomā. ES *SOCTA* un politikas ieteikumu dokuments²² (ko sagatavoja prezidentvalsts un Komisija) tika izmantoti **Padomes secinājumos, ar ko nosaka ES prioritātes noziedzības apkarošanas jomā attiecībā uz *EMPACT 2022.–2025. gada ciklu***²³, kurus Padome pieņēma maijā. Secinājumos ir izklāstītas 10 ES prioritātes noziedzības apkarošanas jomā, kas jāīsteno, izmantojot 15 operatīvos rīcības plānus (ORP).

Gatavojoties *EMPACT 2022.–2025. gada ciklam*, Slovēnijas prezidentūra veica turpmākus pasākumus saistībā ar papildu tehniskām detaļām, kas izriet no Padomes secinājumiem. Pēc tam tika iecelti ORP virzītāji un līdzvirzītāji. Turklāt tika **pieņemti** un pārskatīti **ORP 2022. gadam**²⁴.

Viens no galvenajiem tematiem pārskata periodā bija ***EMPACT* komunikācija**. Tika izstrādāta *EMPACT* kopīgā komunikācijas stratēģija²⁵, un tika izveidots *EMPACT* komunikatoru tīkls.

Visbeidzot, ***EMPACT* finansējumu** turpināja nodrošināt ar prezidentvalstu starpniecību, un *ad hoc* darba grupas *EMPACT* finansējuma jautājumos²⁶ izveide palīdzēja delegācijām vienoties par *EMPACT* finansējumu 2021. gadam^{27,28}. *EMPACT* joprojām tika uzraudzīta, izmantojot valstu *EMPACT* koordinātoru sanāksmes, ko turpināja nodrošināt *COSI* atbalsta grupa un *COSI*.

²⁰ 6481/21.

²¹ 6818/21.

²² 7232/21.

²³ 9184/21.

²⁴ 13114/21.

²⁵ 13112/2/21 REV 2.

²⁶ 11773/20.

²⁷ 10372/20.

²⁸ 11502/21.

5. ORGANIZĒTA UN SMAGA STARPTAUTISKĀ NOZIEDZĪBA

a. ES Organizētās noziedzības novēršanas stratēģija 2021.–2025. gadam

2021. gada maija sanāksmē komiteja atzinīgi novērtēja Komisijas paziņojumu par **ES Organizētās noziedzības novēršanas stratēģiju 2021.–2025. gadam**, tās mērķus un priekšlikumus ²⁹.

Stratēģijas pamatā ir nepieciešamība veicināt tiesībsardzības un tiesu iestāžu sadarbību, nodrošināt efektīvu izmeklēšanu, lai sagrautu organizēto noziedzību, likvidēt organizētā noziedzībā iegūto peļņu, arī novēršot tās iefiltrēšanos likumīgajā ekonomikā, un panākt to, ka tiesībsardzības un tiesu iestādes, kuras darbojas šajā jomā, piemērojas digitālajam laikmetam.

Šajā sakarā Komisija ir konstatējusi, ka *EMPACT* ir svarīgs stratēģijas īstenošanas instruments, un *COSI* uzsvēra, ka ir svarīgi *EMPACT* prioritātēs iekļaut cīņu pret augsta riska noziedznieku tīkliem. Delegācijas atbalstīja nepieciešamību izstrādāt stingru reakciju uz digitalizācijas radītajiem izaicinājumiem izmeklēšanas un kriminālvajāšanas darbību jomā.

b. Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršana – ietekme uz iekšējo drošību

Pamatojoties uz *COSI* debatēm iepriekšējo triju prezidentvalstu komandas prezidentūras laikā, Padome 2020. gada jūnijā pieņēma secinājumus par finanšu izmeklēšanas uzlabošanu cīņai pret smagu un organizētu noziedzību ³⁰. Padome aicināja Komisiju stiprināt finanšu ziņu vākšanas vienību darbu un informācijas apmaiņu starp tām, apsvērt iespēju vēl vairāk uzlabot tiesisko regulējumu, lai savstarpēji savienotu valstu centralizētos bankas kontu reģistrus, apsvērt vajadzību turpināt uzlabot tiesisko regulējumu attiecībā uz virtuālajiem aktīviem vai atkārtoti iesaistīties diskusijā ar dalībvalstīm par nepieciešamību noteikt leģislatīvus ierobežojumus skaidras naudas maksājumiem ES līmenī.

²⁹ 8514/21.

³⁰ 8927/20.

Šajā sakarā Komisija 2021. gada jūlijā ierosināja jaunu tiesību aktu kopumu par **nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu un terorisma finansēšanas apkarošanu**. 2021. gada septembrī komiteja pauda atbalstu tiesību aktu kopumam, kurā atspoguļoti daudzi no minētajos Padomes secinājumos uzsvērtajiem jautājumiem. Plašu atbalstu saņēma nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas iestādes izveide, kurai uzticēts uzdevums veicināt koordināciju starp finanšu ziņu vākšanas vienībām, atbalstīt finanšu ziņu vākšanas vienības to analītisko spēju uzlabošanā un nodrošināt, ka tiesībsardzības iestādēm viens no galvenajiem avotiem ir finanšu izlūkdati. Delegācijas atzinīgi novērtēja priekšlikumu par stingrākiem noteikumiem attiecībā uz kryptoaktīviem/virtuālajiem aktīviem, kura mērķis ir nodrošināt izsekojamību un aizliegt anonīmus kryptoaktīvu makus.³¹

c. ES rīcības plāns cīņai pret migrantu kontrabandu – operatīvie aspekti

2021. gada novembrī *COSI* apsprieda Komisijas iesniegto jauno **rīcības plānu cīņai pret migrantu kontrabandu (2021–2025)**³². Migrantu kontrabandas tīkli izrādījās ļoti pielāgotiespējīgi mainīgajām tiesībsardzības darbībām, ceļošanas ierobežojumiem Covid-19 pandēmijas laikā un pārmaiņām vides un loģistikas jomā. Delegācijas lūdza pastiprināt ES ārējo robežu aizsardzību, šajā nolūkā nosakot kopīgus darbības standartus, arī ņemot vērā jaunos izaicinājumus, ko rada tas, ka valsts aktori instrumentalizē migrāciju, uzsverot nepieciešamību novērst šādu situāciju un izstrādāt reaģēšanas protokolus. Tā kā kontrabandas tīkli gūst labumu no tā, ka izmanto šifrētus saziņas līdzekļus, sociālos medijus un citus digitālos pakalpojumus un rīkus, *COSI* mudināja pastiprināti izmantot digitalizāciju šādu parādību apkarošanai, sistemātiski iesaistot Eiropolu, Eiropas Migrantu kontrabandas apkarošanas centru (EMKAC), ES Inovācijas centru un Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūru (*ENISA*). Turklāt delegācijas pieprasīja holistisku pieeju saistībā ar cīņu pret migrantu kontrabandu, jo aptuveni 50 % iesaistīto tīklu ir polikrimināli³³.

³¹ 11718/21.

³² 12761/21.

³³ 13678/21.

6. DIGITĀLĀ JOMA

Covid-19 pandēmija lika pārnest darbības uz tiešsaisti vairāk nekā jebkad agrāk. Noziedzīgas grupas izmantoja šo situāciju, pastiprinot savas darbības nelegālajos tirgos. Par īpaši svarīgiem jautājumiem kļuva kibernetizācija, piemēram, krāpšana tiešsaistē vai kaitīga satura izplatīšana, kibernetizācija un mākslīgais intelekts (MI). Šīs triju prezidentvalstu komandas prezidentūras laikā vairākkārt tika apspiesti temati, kas saistīti ar MI, šifrēšanu un kibernetizāciju.

Tās laikā tika izstrādāts un izveidots ES Inovācijas centrs iekšējās drošības jomā.

a. ES Inovācijas centrs iekšējās drošības jomā

Pēc iepriekšējās triju prezidentvalstu komandas veiktā darba *COSI* turpināja sekot norisēm saistībā ar **ES Inovācijas centra iekšējās drošības jomā** izveidi. Centrs darbosies kā kopīga starpnozarju ES platforma, kuras mērķis ir nodrošināt koordināciju un kopdarbību starp visiem ES un valstu aktoriem iekšējās drošības jomā ³⁴.

2021. gada februāra sanāsmē *COSI* izvērtēja Eiropola sniegto jaunāko informāciju par centra komandas darbu, kas galvenokārt ir balstīts uz četru 2021. gada uzdevumu īstenošanu, kurus komiteja noteica jau 2020. gada februārī ³⁵. Delegācijas arī pauda atbalstu pieejai, kas izklāstīta Portugāles prezidentūras sagatavotajā dokumentā, kurā dalībvalstis cita starpā tiek aicinātas turpināt un vēl vairāk stiprināt savu atbalstu centram un *COSI* tiek dots uzdevums apspriest centra pārvaldību ³⁶.

ES Inovācijas centra iekšējās drošības jomā **vadības grupas** sastāvu *COSI* apstiprināja 2021. gada novembrī ³⁷ saskaņā ar 2021. gada jūnijā apstiprinātajiem noteikumiem ³⁸. Vadības grupai ir jāapstiprina centra prioritātes, kuras būtu jāpieņem reizi četros gados un jāpārskata reizi divos gados. Pamatojoties uz šīm prioritātēm, vadības grupa apstiprinās daudzgadu īstenošanas plānu, kurā izklāstītas konkrētas centra darbības/projekti.

³⁴ 12859/20.

³⁵ 5905/21.

³⁶ 5906/21.

³⁷ 13684/21.

³⁸ 8517/3/21 REV 3.

b. MI

Neformālajā videokonferencē 2020. gada 13. jūlijā *COSI* apsprieda **mākslīgā intelekta sniegtās iespējas drošības jomā** ³⁹ un vienojās par tā īpašo nozīmi tiesībaizsardzības jomā visā Eiropas Savienībā. MI sistēmu izmantošana var potenciāli atvieglot tiesībaizsardzības iestāžu darbu, atbalstot un sekmējot izmeklēšanas, taču tika arī uzsvērti izaicinājumi, ko šie rīki rada, jo īpaši saistībā ar pamattiesībām. Komiteja uzsvēra, ka ir jāpanāk uzticēšanās MI rīkiem, un apzināja attiecīgus pārvaldības un aizsardzības pasākumus kā līdzekļus, kas nepieciešami šim nolūkam. Vācijas prezidentūra mudināja delegācijas izstrādāt kopīgu pieeju tam, kā tiesībaizsardzības iestādes visā Eiropas Savienībā izmanto MI, un ieņemt dinamisku pieeju attiecībā uz testēšanu un regulējumu.

COSI sāka diskusiju, kuras uzmanības centrā bija ietekme, ko rada Komisijas priekšlikums regulai par mākslīgo intelektu, jo īpaši attiecībā uz ierobežojumiem izmantot "reāllaika" biometrisku identifikāciju tiesībaizsardzības nolūkos un MI lietojumiem, kas uzskaitīti kā augsta riska lietojumi ⁴⁰. Pēc Tieslietu un iekšlietu padomes lūguma precizēt ierosinātās regulas ietekmi uz tiesībaizsardzības iestādēm un darbībām Slovēnijas prezidentūra rīkoja pilnas dienas tiešsaistes darbsemināru, lai pievērstos dalībvalstu tiesībaizsardzības un iekšējās drošības kopienu atlikušajām bažām saistībā ar ierosināto regulu. *COSI* 2021. gada novembra sanāksmē *TELECOM* darba grupas līdzpriekšsēdētājs atzina, ka šī ir horizontāla un starpnozaru lieta, savukārt delegācijas pauda bažas par priekšlikuma spēcīgo ietekmi uz TI/tiesībaizsardzības nozari, kaut gan tas tiek izskatīts citā nozarē.

³⁹ 10726/20.

⁴⁰ 8515/21.

c. Šifrēšana

Šifrēšana tiek uzskatīta par būtisku digitālās pasaules elementu. Nepieciešamība rast līdzsvaru starp drošu saziņas līdzekļu nodrošināšanu un tiesībām uz privātumu un nepieciešamību tiesībaizsardzības un tiesu iestādēm likumīgi piekļūt datiem kriminālizmeklēšanas nolūkos turpināja būt prioritārs jautājums *COSI* darba kārtībā triju prezidentvalstu komandas prezidentūras laikā.

Gatavojoties Padomes 2020. gada decembra debatēm, *COSI* izvērtēja stāvokli šifrēšanas jomā un turpmāko rīcību, ņemot vērā ES terorisma apkarošanas koordinators ⁴¹ un Komisijas dienestu ⁴² iesniegtos dokumentus. Komiteja uzskatīja, ka šifrēšana ir būtisks instruments, ar ko nodrošināt privātumu, konfidencialitāti, datu integritāti un saziņas un persondatu pieejamību, taču tā arī uzsvēra, ka ir liels potenciāls to izmantot noziedzīgos nolūkos. Šī divējādā iedaba rada izaicinājumus tiesībaizsardzības un tiesu iestādēm, jo šifrēšana piekļuvi datiem un saziņas saturam un to analīzi padara ārkārtīgi sarežģītu vai praktiski neiespējamu. *COSI* norādīja – tas, ka kompetentajām iestādēm nodrošina iespēju likumīgi piekļūt attiecīgiem datiem skaidri noteiktos nolūkos, proti, lai apkarotu smagu un organizētu noziedzību un terorismu, nedrīkst apdraudēt pamattiesību (t. i., tiesību uz privātumu un persondatu aizsardzību) ievērošanu. Komiteja uzsvēra, ka ES rīcībā ir jāievēro princips "**drošība, izmantojot šifrēšanu, un drošība, neraugoties uz šifrēšanu**" ⁴³.

Gan Padome, gan Komisija atzina, ka ir jāizstrādā ES mēroga tiesiskais regulējums, lai nodrošinātu līdzsvaru starp likumīgu piekļuvi šifrētai informācijai un šifrēšanas efektivitāti pamattiesību aizsardzības nolūkā. Komiteja 2021. gada novembra sanāsmē uzsvēra, ka tai ir jāuzņemas galvenā loma diskusijās par turpmāko virzību šifrēšanas jomā, un atgādināja, ka tehnoloģiju attīstība šajā jautājumā nevar būt šķērslis tiesībaizsardzības darbībām.

⁴¹ 7675/20.

⁴² 10730/20.

⁴³ 13084/1/20 REV 1.

d. Tiesībaizsardzības iestāžu loma kibernetikas jomā

Kibernetika tiek definēta kā tīklu, valsts sektora vai cita veida aizsardzība pret ļaunprātīgiem uzbrukumiem un kibernetiskiem, ar mērķi aizsargāt kritisku informāciju. Par kibernetiskās drošības uzskata darbības, ko veic noziedznieki, kuri mēģina izmantot ar cilvēkiem vai drošību saistītas nepilnības kibernetiskajā, lai nozagtu naudu vai datus. **Tiesībaizsardzības iestādēm ir izšķiroša loma kibernetikas jomā** un kibernetiskās drošības gadījumu izmeklēšanā, kā arī kibernetisku incidentu apkarošanā un novēršanā ⁴⁴. *COSI* uzsvēra, ka vajadzības un pieejas no kibernetikas un kibernetiskās drošības puses var radīt abās attiecīgajās kopienās pretējas nostājas, taču vienlaikus tā atbalstīja to, ka jāveido koordinēta rīcība, lai maksimāli palielinātu noturību un reaģēšanas spējas pret visiem kibernetiskiem incidentiem un kibernetiskiem draudiem.

Delegācijas aicināja noteikt skaidru tiesisko regulējumu, īpašu uzmanību pievēršot tiesībaizsardzības darbībām, šifrēšanai un piekļuvei *WHOIS* datiem un nodrošinot pilnīgu privātuma un pamattiesību ievērošanu.

⁴⁴ 11719/21.

7. SAIKNE STARP IEKŠĒJO UN ĀRĒJO DROŠĪBU

a) KDAP un TI sadarbība: Stratēģiskais kompass/Civilās KDAP pakts

COSI un PDK 2021. gada septembrī apsprieda **KDAP un TI sadarbības** stāvokli, lai panāktu saskaņotāku ES rīcību un stiprinātu krīžu civilu pārvarēšanu, kad tiek īstenotas ES un dalībvalstu iekšējās un ārējās drošības prioritātes. Delegācijas diskutēja par to, kā šādu sadarbību sekmēt, izmantojot konkrētas darbības, kuru mērķis ir apvienot to valstu un Eiropas pārvaldes iestāžu un aģentūru spēkus, kas nodarbojas ar KDAP un TI jautājumiem ⁴⁵, kā minēts Padomes secinājumos par Civilās KDAP paktu ⁴⁶.

2021. gada jūlijā un decembrī Briselē notika divi tematiski darbsemināri par KDAP un TI sadarbību. Jūlija darbseminārā tika uzsvērts, ka KDAP misijām ir vajadzīgas plašākas operatīvās pilnvaras, ka ir vajadzīga regulāra iestāžu koordinācija starp *COSI*/PDK, *COSI* atbalsta grupu/*CivCom* un ir jāpalielina tiesībaizsardzības amatpersonu amata vietu skaits misijās. Decembra darbseminārā dalībvalstis, ES iestādes un TI aģentūras piedalījās viedokļu apmaiņā un dalījās pieredzē attiecībā uz labo praksi un pašreizējiem izaicinājumiem saistībā ar sadarbības veicināšanu no dalībvalstu puses.

Delegācijas apsprieda arī stāvokli saistībā ar 2022. gada martā pieņemto Stratēģisko kompasu.

8. *COSI* ATBALSTA GRUPAS LOMA

COSI atbalsta grupa ir turpinājusi sekmēt un palīdzēt veikt *COSI* darbu, jo īpaši ES politikas cikla/*EMPACT* ietvaros. Tā sagatavo *COSI* diskusijas, vai nu izlemjot, kurus konkrētus jautājumus var risināt *COSI* atbalsta grupas līmenī, vai arī racionalizējot *COSI* diskusijas. *COSI* apspriešanai ⁴⁷ tiek iesniegti jautājumi, par kuriem nepieciešamas turpmākas norādes no *COSI*, vai stratēģiska rakstura jautājumi.

⁴⁵ WK 10909/21 INIT.

⁴⁶ 13571/20.

⁴⁷ 8900/17.

9. SECINĀJUMI

Pārskata periodā *COSI* joprojām bija apņēmības pilna pildīt savu galveno uzdevumu, proti, nodrošināt, ka Savienībā tiek koordinēta, veicināta un stiprināta operatīvā sadarbība iekšējās drošības jomā. *COSI* ir turpinājusi darboties kā uzraudzības, padomdevēja un lēmumu pieņemšanas struktūra, radot sinerģiju starp policijas, muitas, robežsardzes un tiesu iestādēm, kā arī citiem attiecīgiem aktoriem. Tā ir ne tikai risinājusi horizontālus jautājumus, kuru loma tika vēl vairāk akcentēta Covid-19 pandēmijas laikā un saistībā ar to, kā tehnoloģiju attīstība pastāvīgi maina arī iekšējās drošības nozari, bet arī turpinājusi strādāt iepriekš noteiktos darba virzienos, piemēram, pie *EMPACT* un operatīvās sadarbības veicināšanas un turpmākas pilnveides tās paspārnē.

Ņemot vērā nākamās prezidentvalstu trijotnes (Francijas, Čehijas Republikas un Zviedrijas) pārziņā esošo jautājumu plašo klāstu, *COSI* arī turpmāk būs svarīga loma tādu pasākumu izstrādē, kas nepieciešami, lai tiktu galā ar izaicinājumiem ES iekšējās drošības jomā.

I PIELIKUMS – SAĪSINĀJUMI

- MI: mākslīgais intelekts
- MIA: Mākslīgā intelekta akts
- *AML*: nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršana
- TFA: terorisma finansēšanas apkarošana
- KHSM: kopīgi horizontāli stratēģiskie mērķi
- *CIVCOM*: Krīžu pārvarēšanas civilo aspektu komiteja
- *COSI*: Pastāvīgā komiteja operatīvai sadarbībai iekšējās drošības jautājumos
- *COSI* atbalsta grupa: Pastāvīgās komitejas operatīvai sadarbībai iekšējās drošības jautājumos atbalsta grupa
- KDAP: kopējā drošības un aizsardzības politika
- TA: terorisma apkarošana
- EĀDD: Eiropas Ārējās darbības dienests
- *EMPACT*: Eiropas daudznozarju platforma pret noziedzības draudiem
- EMKAC: Eiropas Migrantu kontrabandas apkarošanas centrs
- *ENISA*: Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra
- ES TAK: ES terorisma apkarošanas koordinators
- ES *SOCTA*: Eiropas Savienības smagas un organizētās noziedzības draudu novērtējums
- ĀKT: ārvalstu kaujinieki teroristi
- V-DSP: vispārējs daudzgadu stratēģiskais plāns
- AVD: augstas vērtības dotācijas
- AVM: augstas vērtības mērķi
- IĪ: intelektuālais īpašums
- IDF: Iekšējās drošības fonds
- VRD: vienotās rīcības dienas
- TI padome: Tieslietu un iekšlietu padome
- TAI: tiesībaizsardzības iestādes
- *LEWP*: Tiesībaizsardzības jautājumu darba grupa
- ZVD: zemas vērtības dotācijas

- DSP: daudzgadu stratēģiskie plāni
- *MTIC*: "pazudušā tirgotāja" krāpnieciska darbība Kopienā
- VEK: valstu *EMPACT* koordinatori
- JPV: jaunas psihoaktīvas vielas
- ORP: operatīvie rīcības plāni
- ON: organizētā noziedzība
- ONG: organizētās noziedzības grupējumi
- PID: politikas ieteikumu dokuments
- PDK: Politikas un drošības komiteja
- *SIS* Šengenas Informācijas sistēma

Council of the
European Union

GENERAL FACTSHEET — OPERATIONAL ACTION PLANS (OAPS)

2020 Results

2737

INTERNATIONAL
INVESTIGATIONS/
OPERATIONS SUPPORTED

7487
ARRESTS

DRUGS – NEW PSYCHOACTIVE SUBSTANCES/SYNTHETIC DRUGS

107 arrests

Seizures: **12 tonnes** of drugs (MDMA, methamphetamine, amphetamine, cocaine, cannabis); **€60 000** of assets seized

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operational Task Force (OTF) Troika

11 640 kg of drugs worth more than **€358 million** seized, **3 Joint Investigation Teams (JITs)** set up, **Major drug transport operations** discovered, **Criminal groups** disrupted, **Numerous High-Value Targets (HVTs)** placed under investigation, **Drug concealment trends** identified

DRUGS - CANNABIS, COCAINE AND HEROIN

2 048 arrests

Seizures: **11 tonnes** of cocaine; **8.4 tonnes** of cannabis; **€200 million** seized; **12 300** tablets of MDMA; heroin seizures

Other: Equipment for production of drugs, firearms
3 labs for illegal cultivation of marijuana dismantled

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation EMMA/26 LEMONT

21 HVTs arrested; **1 500** new investigations; **Significant seizures** of cocaine, heroin, amphetamine, weapons and explosives, etc.; Detection of **containers used as torture chambers**; **Homicides** resolved and prevented; **Corruption cases** detected and prevented; **€139 million** seized

CYBERCRIME – NON-CASH PAYMENT FRAUD

1 567 international investigations/operations supported
477 arrests/detentions; **5 013** fraudulent transactions reported in the framework of Operation EMMA; **90 000** pieces of compromised card data contributed by the private industry in the framework of the carding action week analysed; **6 809** money mules, **227** herders (money mule recruiters) and **7 088** victims identified; Estimated lost prevented: **€73.5 million**

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation EMMA

1 529 criminal investigations initiated; Participation of more than **500** banks and financial institutions; **5 013** fraudulent money mule transactions identified; Total loss prevented estimated at **€33.5 million**; **6 809** money mules identified, alongside **227** money mule recruiters; **455** individuals were arrested worldwide

CYBERCRIME – CHILD SEXUAL ABUSE AND CHILD SEXUAL EXPLOITATION

37 arrests; **29** seizures; **184** victims identified; **218** VIDTF (Victim Identification Task Force) created; **3 513** Intelligence packages distributed

Prevention: Booklet intended for **11** and **12**-year-old children presented in organised prevention sessions in schools to approximately **12 000** children. Active participation in the ICANN, RIPE and other initiatives promoted by the private sector and NGOs.

Financial investigations in the framework of SG 6:

Operations targeting livestream abuse of minors, coordinated by the Romanian police, in cooperation with Western Union, MoneyGram and PayPal; Intelligence on **387** suspects collected; **10** suspects arrested; **33** children were safeguarded.

General Factsheet — Operational Action Plans (OAPs) — 2020 Results | EN | 1

CYBERCRIME – ATTACKS TO INFORMATION SYSTEMS

45 arrests

8 international investigations/ operations supported

A **splash page** prepared by Europol was put up online after the domain seizures

Infrastructure on several **Remote Access Tools (RATs)** identified and **HVT/developer** identified. **40 000** victims' data recovered, and **16** proxy servers identified
Seizures: **50** servers; **3** domains from bulletproof VPN provider; **€100 000** in cryptocurrencies; Bitcoin mining equipment

Takedowns: **2** illegal backend platforms; Infrastructure in Romania, Norway, US, Germany, Netherlands, Switzerland; **1** illegal bulletproof VPN service involving **3** different domains

DOCUMENT FRAUD

18 international investigations/operations supported
38 arrests; **4** print shops dismantled; Seizures: **3 019** fraudulent documents, **1 150** blank plastic supports for ID cards and driving licences; **€21 400**; **7** Organised Crime Groups (OCGs) disrupted

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Massilia (Facilitation of Illegal Immigration - FI)

A **print shop** producing counterfeit documents was dismantled; **3** individuals suspected of forgery of documents arrested; **Technical equipment**, **1 150** blank plastic supports for ID cards and driving licenses, holographic bands, **16** counterfeit ID cards (Belgian, Spanish and Italian), ID photos of customers and forged breeder documents were seized

FACILITATED ILLEGAL IMMIGRATION

2 280 arrests

14 OCGs dismantled, **27** identified; **1** HVTs and **87** suspects identified; **2 350** document fraud cases reported, including **52** visa fraud cases and **548** ID misuse

Seizures: **1** thermal printer, **2** laminators, **1 150** blank supports for ID cards and driving licences, holographic bands, **16** counterfeit ID cards; **381** vehicles/ **1 253** vehicle parts; **2** yachts, **1** boat, **2** outboard motors; **52** firearms; **1.8 tonnes** of marihuana; **10.33 kg** of heroine; **2 128** psychoactive tablets; **20 350** undeclared surgical masks; Cash seizures value: **€693 900**

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Fortunate

1 OCG dismantled; **6** members arrested; **23** irregular migrants intercepted; **1** yacht, cell phones, storage devices and relevant documents stipulating money transactions were seized

TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS (THB)

744 arrests

1 025 new cases initiated; **5 956** Suspects identified; **5 030** Victims (**266** minors) identified; **744** OCGs related to THB have been reported by member states.

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Cumbia

8 suspects arrested; **15** potential victims saved; **3** apartments seized; **€120 000** seized

ENVIRONMENTAL CRIME

440 arrests

500 suspect investigated

Seizures/ Assets seized: **32 kg** of glass eels, **45** nets and fishing gear; **807** seizures of illegal timber (**8 613m³**); **132** warehouses/illicit waste dumping facilities and **167 452** tons of waste; **20** birds; **700** dried butterflies, **7kg** of gold, **77.5kg** of mercury worth **€250 000**, **355** reptiles worth **€800 000**, **237 million** Colombian pesos worth **€90,000**; **639** ivory items; **92** tons of WEEE (waste from electric and electronic equipment); total value **€93,725,294**; **€40 million** total value of the company facilities seized (warehouses, depots, vehicles, etc.)
Tax evasion prevented: **€31 376 452**

CRIMINAL FINANCES, MONEY LAUNDERING AND ASSET RECOVERY

40 arrests

538 Contributions on cash seizures, suspicious cash declarations, suspicious transactions reports and money mule cases

Seizures/assets recovered: **€19 829 888** in cash;

118 bitcoins, **4** properties, gold and silver coins worth a total of **€5.5 million**

€2.1 million worth of seizures including: **14** frozen bank accounts, **5** properties, **2** commercial companies' assets, **15** vehicles, weapons, multiple bank accounts and electronic items

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Pulse

8 cards used in the Netherlands to take out illicitly obtained money from regular ATMs; A group of just **3** young men used more than **1 000** false IDs to get accounts on many online gambling sites for bonuses for new players; **1** arrest; Real estate valued at **several million euros** confiscated by the public prosecutor's office pending future judicial proceedings

MTIC FRAUD

50 arrests
20 OCGs identified and **11** OCGs investigated;
259 suspects identified and **110** suspects investigated;
€28 million of tax evasion prevented; **€8 million** worth of assets seized

OPERATIONAL HIGHLIGHT: central Europe action
39 arrests; **110** suspects investigated; **6** OCGs investigated; **1** JIT; **92** searches; **€7 million** worth of assets seized; **€24 million** of tax evasion prevented

EXCISE FRAUD

487 arrests
111 international investigations/ operations supported
Tax evasion prevented: **€245 356 711**
Seizures: **477 274 656** cigarettes; **1.47 million** kg of tobacco (raw tobacco, fine cut tobacco, water-pipe tobacco); **2.31 million** kg of designer fuel; **30** pallets and **31 690** litres of alcoholic beverages; **1 108 kg** of snus; **€662 834** in cash
Assets seized: **465** vehicles (trucks, trailers, cars, vans); **57** forklifts; **1** ISO tanker and different types of containers (tank, IBC, maritime); smartphones, computers, tablets, camera system with data storage devices; machinery and equipment for illicit production of tobacco products (**138** production lines; **30** packaging lines; **138** cutting machines; **32** generators and precursors).

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Chain Bridge V (Designer Fuel Fraud)
39 arrests; Seizure of **2.3 million** kg of designer fuel, **9 750 kg** of fine cut tobacco, **14 400 kg** tobacco leaves, and **2 075** litres of alcoholic beverages; Revenue loss prevented: **€11 million**

ORGANISED PROPERTY CRIME

540 arrests
53 mobile organised crime groups dismantled
8 Joint arrests operations
Seizures: **3** hotels and **90** properties; **+35 000** cultural goods; **517** vehicles + **1 361** stolen vehicle parts; **30 kg** of gold; **110 kg** of silver; **1.5 million** cigarettes; **1 tonne** of tobacco; **6 tonnes** of copper; **12** boat engines; **+120** ancient books; **+50** luxury bicycles; **1 800 kg** marijuana; **10 kg** heroin; **141** forged documents; **26** weapons; Perfumes, cosmetics, tools, jewels, beer barrels, car key encoding case, GPS tracking devices, GPS jammers, etc.
Assets seized: **€58 510 691** (including **€2 297 291** and **\$200 000** in cash)

FIREARMS

154 arrests
Seizures: **2 732** weapons; **2 435** Firearms; **45** converted and rebranded gas/alarm weapons; **10 528** rounds of ammunition; **164** pyrotechnic devices; **117 Kg** of drugs; **1** vehicle

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Bosphorus
11 suspects arrested;
Seizure of **191** firearms, **3 714** rounds of ammunition; small quantities of drugs including cannabis and cocaine; unstamped cigarette packs; **1** vehicle, false ID documents and **164** pyrotechnic devices.
Prior to the action days, all participating countries

Further reading

<https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-fight-against-crime/>

© European Union, 2021
Reuse is authorised provided the source is acknowledged.
CS_2021_259